

รูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 1

A Curriculum Administration Model for Development of
English Language Teaching in Schools under the Office of
Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 1

¹พรทิพย์ บัวเพชร, ²มะลิวัลย์ โยธารักษ์ และ ³บุญเลิศ วีระพรกานต์

¹Porntip Buapetch, ²Maliwan Yotharak and ³Boonlert Wiraphonkarn

^{1,2}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

³โรงเรียนวัดขรัวช่วย, ประเทศไทย

^{1,2}Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

³Karua Chai School, Thailand.

¹Porntip_B@gmail.com, ⁴porntip99616@gmail.com

Received May 10, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted August 25, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ 3) เพื่อนำเสนอการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน จำนวน 10 คน สัมภาษณ์เชิงลึกในการร่างรูปแบบ จำนวน 3 ท่าน สนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการ

สอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ได้แก่ 1) สภาพปัจจุบันการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ บริหารหลักสูตรเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งกิจกรรม เสริมหลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) รูปแบบการพัฒนาการบริหาร หลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 7 ภาระกิจ โดยรวมพบว่า (1) ด้านการเตรียม ความพร้อมของสถานศึกษาได้ตระหนักสร้างความเข้าใจกับบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อ ตระหนักรู้ในการพัฒนาหลักสูตร (2) มีการประมวลหลักสูตรแบบกระทัดรัด ง่ายและเอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน (3) การดำเนินการใช้หลักสูตร ได้มีกระบวนการ วิธีการอย่างมี ขั้นตอน (4) การบริหารหลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานเหมาะสมกับผู้เรียน (5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (6) การสรุปผลการดำเนินงานใช้ รูปแบบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และ (7) การปรับปรุงพัฒนา กระบวนการบริหารหลักสูตรเป็นไปตามระบบและกลไก PDCA 3) การนำเสนอรูปแบบการ บริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า มีกระบวนการและวิธีการในการสอน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ มีประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน ซึ่งมีความเห็นพ้องกันว่า รูปแบบดังกล่าวมีความ เหมาะสมเป็นประโยชน์และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตรงตามเป้าหมายก่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการเรียนเพิ่มขึ้นได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : รูปแบบ การบริหารหลักสูตร พัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ

Abstract

The purposes of this research included: 1) to study the state of the model of curriculum administration for English language teaching development; 2) to develop a model of curriculum administration to enhance English language teaching; and 3) to propose a model of curriculum administration to enhance English language teaching. The study was a qualitative method by in-depth interviewing 10 persons involved in current education including: in-depth interview of 3 informants in terms of the current state; and 7 experts in focus group discussion. Results of this research indicated that the model of

curriculum administration for developing English language teaching included: 1) the current state of curriculum management of most schools followed the learner centeredness including extra-curricular activities adhering to the basic education standards; 2) the curriculum development model for improvement of the teaching of English in all 7 missions were as follows; (1) as for the preparation, the school realized and created understanding among personnel to be aware of the curriculum development; (2) compiling curriculum in a compact, ease, and facilitating teaching and learning; (3) utilization of the curriculum with processes, methods and procedures; (4) curriculum management based on standards suitable for students; (5) supervision, monitoring and evaluation in accordance with the set criteria; (6) summary of operations by using the forms following the course objectives; and (7) the improvement of curriculum management process in accordance with the PDCA system; 3) Regarding the proposal of the curriculum management model for the development of English language teaching, it was found that the teaching process and methods were in accordance with the objectives of the model created by the researcher through the approval of the experienced experts. They agreed that the aforementioned model was appropriate, useful and encouraged learners to meet the target characteristics, resulting in increased learning efficiency and effectiveness.

Keywords : Model, Curriculum Management, English Language Teaching Development

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น มีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารใน

สถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถถ่ายทอดความคิดวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2546 ในวงการศึกษาก็ได้มีการตื่นตัวกับการปฏิรูปการศึกษา มีหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาจะต้องเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เอง โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม พร้อมทั้งให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและท้องถิ่น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยที่จุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา คือ ให้การศึกษาทุกระดับมีมาตรฐานคุณภาพและมีประสิทธิภาพทัดเทียมกัน

การจัดการศึกษาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงอยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำและจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมมีสาระสำคัญ ดังนี้ ภาษาเพื่อการสื่อสารการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม ภาษาและวัฒนธรรมการใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นการใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชนและสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรจึงมีความสำคัญ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจำเป็นต้องมีเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการเรียนรู้โลกปัจจุบันและอนาคต เนื้อหาเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันทุกระดับ ทั้งนี้ในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและ การศึกษาตลอดชีพโดยหลักสูตรต้องยืดหยุ่นและหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน สังคม และการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
3. เพื่อนำเสนอการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรายการ (Check List) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและด้านการวัดผลประเมินผล โดย ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวน 0 ฉบับ และรับกลับคืนมาด้วยตนเองได้ 10 ฉบับ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2.1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน แล้วนำข้อมูลมาร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

2.2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดย สนทนากลุ่มเพื่อนำเสนอร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยใช้เอกสารแนวสนทนากลุ่ม ดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม โดยการใช้ห้องประชุมหรือสถานที่ที่พิจารณาเห็นว่ามีความเหมาะสมในการจัดการสนทนากลุ่ม โดยมีการบันทึกภาพนิ่ง เทปเสียง และจดบันทึกในดำเนินการสนทนากลุ่ม

3. สรุปผลการศึกษาการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนส่วนใหญ่ ดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรครบตามโครงสร้างของหลักสูตรโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามนโยบายให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. รูปแบบการพัฒนาการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (3) การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้

หลักสูตร) 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา 7) การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร

3. การดำเนินการของรูปแบบ โดยดำเนินการบริหารหลักสูตรตามขั้นตอนและเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร คือ

3.1 หลักการ เป็นกระบวนการเชิงระบบในการดำเนินการบริหารหลักสูตรอย่างมีระบบขั้นตอน เน้นความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเพื่อร่วมขับเคลื่อนระบบการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียนโดยเชื่อมโยงไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบขั้นตอน โดยประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานการบริหารหลักสูตร มีความถูกต้องชัดเจน เป็นระบบ และตรวจสอบได้ รูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน จึงเป็นกระบวนการหาแบบการดำเนินงานตามหลักการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรตาม 7 ภารกิจหลักเพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1) เพื่อนำหลักการบริหารหลักสูตรมาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามเป้าหมายการจัดการศึกษา

2) เพื่อนำหลักการบริหารหลักสูตรมากำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3) เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จของรูปแบบ มีดังนี้

1) เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ เกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปสู่วิถีปฏิบัติจนมีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข

2) เป็นการบริหารงานด้านวิชาการและการบริหารงานด้านหลักสูตร มีความถูกต้องและสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

3) ใช้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน

4) ผู้เรียนมีคุณลักษณะตรงตามเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการเรียนเพิ่มขึ้น

4. กระบวนการพัฒนาของรูปแบบ

4.1 ขั้นรับนโยบาย (1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (3) ประกาศเรื่องแนวปฏิบัติการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.2 ขั้นสื่อสารสร้างความเข้าใจ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจต่อบุคลากรและ ผู้รับผิดชอบการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน (2) จัดทำเอกสารหลักสูตรเผยแพร่เพื่อให้ครูดำเนินงานตามหลักสูตรในโรงเรียน (3) สร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.3. ขั้นดำเนินการบริหารหลักสูตรภายในสถานศึกษา 1) **ขั้นวางแผน (Plan)** (1.1) วางแผน ประชุมและเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร และข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ให้ความรู้และสร้างความตระหนัก แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ รวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ วิเคราะห์สังเคราะห์ผลการประเมินการใช้หลักสูตร การรายงานการประเมินคุณภาพภายในภายนอก (1.2) กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน (1.3) เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี 2) **ขั้นดำเนินการ (Do)** ได้แก่ (2.1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมาย (2.2) ประกาศมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ (2.3) จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย (2.4) กำหนดแนวทางดำเนินการ ระยะเวลา งบประมาณ และผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมที่ชัดเจน (2.5) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยกำหนดโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา (2.6) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด (2.7) ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามแผน 3) **ขั้นตรวจสอบ (Check)** (3.1) นิเทศ ติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา (3.2) วางกรอบการประเมิน และ จัดเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ (3.3) ดำเนินการประเมินคุณภาพภาคเรียนละ 1 ครั้ง (3.4) ให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการทำงาน 4) **ขั้นการดำเนินงานให้เหมาะสม (Act)** (4.1) รวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานตามมาตรฐาน (4.2) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ตรวจสอบ (4.3) วิเคราะห์ข้อมูลตามมาตรฐาน (4.4) สรุปผลการดำเนินงาน

เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย หาจุดเด่น จุดด้อย จุดควรพัฒนา และแนวทางการยกระดับคุณภาพ (4.5) จัดทำรายงานการดำเนินการใช้หลักสูตร (4.6) เขียนรายงานการดำเนินการใช้หลักสูตรเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และนำข้อมูลมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

4.4 ชั้นนิเทศติดตาม (1) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจการดำเนินงานการบริหารหลักสูตร (2) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรสถานศึกษา (3) อบรมพัฒนาครู บุคลากรในโรงเรียน (4) นิเทศติดตามจากฝ่ายประเมินผล

4.5 ชั้นเชื่อมโยงสู่ภายนอก (1) การวิเคราะห์สังเคราะห์ การดำเนินการใช้หลักสูตร ของสถานศึกษาเพื่อรับทราบข้อมูล (2) เขียนข้อเสนอแนะ ประเด็นสำคัญของสถานศึกษา (3) ดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินการใช้หลักสูตรให้แก่สถานศึกษาในเครือข่าย (4) ร่วมให้ข้อมูลในการบริหารหลักสูตรและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา

5. ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบรูปแบบรูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่ามีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงโดยให้ปรับเป็นรูปแบบเชิงระบบ และตั้งชื่อกระบวนการพัฒนาให้มีความน่าสนใจมากขึ้นดังนี้ 1) ขั้นรับนโยบาย 2) ขยายความสื่อสาร 3) ดำเนินงานประกัน 4) มุ่งมั่นติดตาม 5) พยายามประสาน 6) พัฒนางานสู่ความสำเร็จ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

สภาพปัจจุบันการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและจุดเน้นในการจัดทำหลักสูตรมีการประชุมชี้แจง บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาคร พิมพร

(2551:117-119) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาสาระการเรียนรู้ และกรอบหลักสูตร จัดบุคลากร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาสนี แม้นญาติ (2550:137) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลในจังหวัด ขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา มีการวางแผนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการใช้หลักสูตรส่งเสริม สนับสนุนในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา ศีลาศักดิ์ (2555:119) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมือง มุกดาหาร พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อพิจารณาทั้ง 7 ด้าน มีสภาพการปฏิบัติบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในระดับมากทุกด้าน 4) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีความสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนรรักษ์ พนารักษ์ (2551:143-163) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีรินทร์ เขต 3 จากการศึกษาพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาใน ภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบในการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและเปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนา รวมถึงมีการ สร้างความเข้าใจและทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรา ไฉยมรภรณ์ (2557:208) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร กำกับ ติดตาม และนิเทศการใช้หลักสูตร และมีการประเมินการใช้หลักสูตร โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรทุกปีการศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาระบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 6) ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหาร

หลักสูตรของสถานศึกษา มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาสนี แม้นญาติ (2550:137-152) ได้ศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 7) ด้านการปรับปรุง และพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร มีมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุรักษ์ พนารักษ์ (2559:298) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีสาระ การเรียนรู้ที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

ผลการพัฒนาศึกษารูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการ 4) การติดตามและประเมินผล ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญ ได้ตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาผู้เรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน ได้แก่ การดำเนินการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล การสรุปผลการดำเนินงานและการปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิน ไชยโวหาร ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลักสูตร ประกอบด้วย การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนิเทศการประกันคุณภาพภายในใช้

เทคนิควิธีและเครื่องมือที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ คำฟอย ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับสูงกว่าระดับปานกลางทุกด้านและด้านการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลก็เป็นด้านหนึ่ง ในการประเมินหลักสูตรผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนควรจะต้องให้ความสำคัญ ค้นคว้าหาเทคนิควิธีและเครื่องมือที่มีความเหมาะสมมาใช้ในการประเมินหลักสูตรด้านการสรุปผลการดำเนินงานโรงเรียนได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทธา สุขนิคม ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่ผู้บริหารควรแสดงและบทบาทที่เป็นไปในการบริหารจัดการหลักสูตรในด้านการสรุปผลการดำเนินการ คือ การสรุปความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจัดให้มีการอบรมสัมมนาให้ครูและผู้บริหารมีความรู้เข้าใจ ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ ด้านการปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกปี สถานศึกษานำผลการดำเนินงานรวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ นำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

รูปแบบการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า รูปแบบในด้านความเป็นไปได้ในการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 1) การบริหารการจัดการด้านการวางแผน (Plan) ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) และการนิเทศ ติดตามและการประเมินผล (Evaluation) ผู้ประเมินมีความเห็นว่าทุกรายการมีความเป็นไปได้ในการบริหารการจัดการหลักสูตรการเรียนรู้อังกฤษ 2) การจัดการด้าน

การกำหนดหลักสูตรด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านวิธีการ ด้านการเตรียมความพร้อม บุคลากร ด้านสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล 3) เป้าหมายด้าน คุณภาพ คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนผู้ประเมินมีความเห็นว่าทุกรายการมีความเป็นไปได้ในการ บริหารจัดการหลักสูตรการเรียนรู้อังกฤษ ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จผู้ ประเมินมีความเห็นว่าทุกรายการมีความเป็นไปได้

เอกสารอ้างอิง

- ภัทรา สุชนิคม. (2553), *การศึกษายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 .* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- แสงเดือน เจริญนิม. (2552), *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างเสริมมโนทัศน์การ แก้ปัญหาในวิชาฟิสิกส์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุริรัตน์ คำฟอย. (2556), *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัด นครนายก*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพิน ไชยโฆหาร. (2552), *สภาพการบริหารจัดการตามหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- อนรรักษ์ พนารักษ์, (2551), *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3*, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- Eun, S. Contextual Autonomy in EFL Classrooms: A Critical Review of English Teaching Methods in South Korea. Dissertation Abstracts International.

Ministry of Education, (2015) *The basic education core curriculum*, Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai), Chanbanjong, Policies and strategies for the promotion of foreign language instruction in ASEAN+3 countries: a case study of Japan. Bangkok: Office of the Education Council. (in Thai), 2002.

Srisa-ard, B, *The basic research process* (5th ed.). Bangkok: Suweeriyasan. (in Thai)